

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Anny Petruľákovovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **R. S., Š., B.**, zast. JUDr. Š. Á., advokát, Š., B., proti žalovanému: **JUDr. A. T., M.**, Pezinok, správca konkurznej podstaty úpadcu: S., M., B., IČO: X., zast. Advokátska kancelária K. V., B., **o vylúčenie veci z konkurznej podstaty**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v B. zo dňa 15. mája 2008 č.k. 9 Cbi 24/04-185 a uzneseniu zo dňa 16. júla 2008 č.k. 9 Cbi 24/04-310 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v B. zo dňa 15. mája 2008 č.k. 9 Cbi 24/04-185 **p o t v r d z u j e**.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v B. zo dňa 16. júla 2008 č.k. 9 Cbi 24/04-310 **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný je povinný žalobcovi nahradiť trovy odvolacieho konania v sume 23 680 Sk na účet jeho právneho zástupu.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v B. napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu v konkurze vedenom na Krajskom súde v B. sp.zn. 4 K 22/03 jednoizbový byt č. 51 na M. ul. č. 1, 6. poschodie a podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu vo výške 4132/591115, zapísaných v Správe katastra pre H. B. na LV č. X.

pod súpisným číslom X. v k.ú. K. obce B., mestská časť K. a zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 42 094,50 Sk.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobca sa žalobou domáhal vydania napadnutého rozhodnutia s odôvodnením, že správca konkurznej podstaty neoprávnene zahrnul do súpisu konkurznej podstaty úpadcu aj predmetné nehnuteľnosti. Tvrdí, že v danom prípade byt nepatrí dlžníkovi v deň vyhlásenia konkurzu, ani ho počas konkurzu nenadobudol a nejedná sa ani o taký majetok, ktorým by dlžník zabezpečil svoj záväzok. Predmetný byt preto nepatrí do konkurznej podstaty.

Žalovaný správnosť a oprávnenosť zaradenia spornej nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty odôvodňoval tvrdením, že nehnuteľnosť bola predmetom prevodu súboru nehnuteľností nachádzajúcich sa v polyfunkčnom objekte postavenom na uliciach M., C. a K.9, 11 a 13 na spoločnosť A., s.r.o. „H., X. B., IČO: X. na základe zmluvy o postúpení práv a povinností z 27.02.2002 a zo dňa 03.04.2002 v rozpore so zákonom na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Táto spoločnosť ich následne previedla na iné subjekty. Aj tieto prevody sú absolútne neplatné. Takisto prevod, ktorým žalobca nadobudol svoj byt je absolútne neplatným právnym úkonom. Absolútnu neplatnosť videl žalovaný v tom, že právny úkon je v rozpore so zákonom svojím obsahom a účelom obchádza zákon a prieči sa dobrým mravom. S. totiž ako dlžník dňa 18.07.2001 uzavrelo zmluvu podľa § 269ods. 2 Obch. zákonníka medzi veriteľom I P., a.s., a veriteľom II.M., a.s., v znení dodatkov č. 1 a 2, ktorou sa S. zaviazalo, že od podpisu tejto zmluvy bude realizovať všetok svoj bezhotovostný platobný styk, týkajúci sa polyfunkčného objektu výlučne cez bežný účet č. X. resp. č. X.. Úpadca poškodil veriteľov tým, že previedol súbor nehnuteľností na jedinú spoločnosť A. s.r.o. a za tento prevod nebolo zaplatené. Na prevodoch týchto nehnuteľností sa podieľal ako splnomocnený zástupca JUDr. P. Z. podpredseda predstavenstva S..

Súd uznal za preukázané, že žalobca nadobudol vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na základe zmluvy uzatvorenej dňa 10.10.2002 s pôvodným vlastníkom – spoločnosťou P., s.r.o., S., B., IČO: X.. Vklad vlastníckeho práva bol katastrom nehnuteľností povolený dňa 07.11.2002 pod číslom V., a to na návrh podaný dňa 10.10.2002.

Vychádzajúc z ust. § 6 a §19 ZKV súd považoval za nesporné, že sporné nehnuteľnosti neboli vo vlastníctve úpadcu ani ku dňu vyhlásenia konkurzu, ani ich nenadobudol úpadca počas konkurzu. Tieto boli od vkladu vlastníckeho práva vykonaného katastrom nehnuteľností ku dňu 07.11.2002 vo vlastníctve žalobcu. Zákon o konkurze a vyrovnaní umožňuje podľa § 18 ZKV zapísať do súpisu i majetok úpadcu ku ktorému si uplatnili práva tretie osoby resp. u ktorého sú pochybnosti, či do konkurznej podstaty patrí. V danom prípade však do súpisu bol v rozpore

s citovaným zákonným ustanovením zaradený i cudzí majetok - majetok tretích osôb s odôvodnením správcu, že mal pochybnosti o platnosti právneho úkonu, na základe ktorého žalobcovia ako vlastníci nadobudli majetok s poukazom na neplatnosť ďalších právnych úkonov, ktoré predchádzali právnomu úkonu samému. Nešlo teda o pochybnosti či vec vo vlastníctve úpadcu do podstaty patrí, ale o pochybnosti o platnosti nadobudnutia cudzieho majetku. Samotné zdôvodnenie neplatnosti –absolútnej neplatnosti sa však malo týkať nenaplnenia nepomenovanej zmluvy uzatvorenej úpadcom so svojimi veriteľmi dňa 18.07.2001 v znení dodatkov, týkajúcich sa spôsobu splácania jeho záväzkov a realizácii jeho platobného styku, a to v dôsledku uzatvorenia zmluvy úpadcom so spoločnosťou A., s.r.o. o prechode práv a povinností dňa 27.03.2002. Súd konštatoval, že išlo o iné subjekty zmlúv, ako boli subjekty uzatvorenej zmluvy o prevode vlastníctva bytu.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku sa odvolal žalovaný a navrhol, aby odvolací súd po vykonaní a vyhodnotení v odvolaní navrhnutých dôkazov napadnutý rozsudok súdu I. stupňa zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobcu zaviazne nahradiť žalovanému trovy konania.

Predovšetkým tvrdí, že súd I. stupňa tým, že dňa 15.05.2008 konal a rozhodol v jeho neprítomnosti mu odňal právo konať pred súdom. Uvádza, že jeho právny zástupca svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil vopred plánovanou zahraničnou cestou, pričom v ospravedlnení uviedol, že substitučné zastúpenie vo veci nie je vhodné, pretože by sa tým prerušila kontinuita vo vykonávaní dokazovania a zároveň uviedol, že zadovážuje ďalšie dôkazy preukazujúce, že nehnuteľnosť patrí do súpisu konkurznej podstaty. Zdôrazňuje tiež, že išlo o prvé pojednávanie vo veci a záujem zúčastniť sa na ňom mal aj žalovaný SKP, ktorému súd I. stupňa neodročením pojednávania znemožnil jednoznačne preukázať oprávnenosť zaradenia spornej nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty a tým si splniť zákonnú povinnosť. Čo do dôkazov uvádza najmä ako nový dôkaz trestné stíhanie vedené v súvislosti s prevodmi nehnuteľností z vlastníctva úpadcu ako aj dôkazy týkajúce sa vlastníctva spornej nehnuteľnosti, ktoré sa uvádzajú v samotnom konaní o určenie vlastníctva, pretože súd I. stupňa zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania do právoplatnosti rozsudku v určovacej žalobe.

Čo do merita rozhodnutia popiera oprávnenosť súdu vyvodzovať zo zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností nespornosť skutočnosti, že nehnuteľnosť nebola v čase vyhlásenia konkurzu vlastníctvom úpadcu. Tvrdí, že súd I. stupňa nesprávne vyvodil, že žalovaný namietal iba absolútnu neplatnosť právnych úkonov a nepoukazoval na to, že nehnuteľnosť je vlastníctvom úpadcu. Uvádza, že túto otázku mala vyriešiť aj jeho určovacia žaloba, do právoplatnosti konania o ktorej navrhol prerušiť konanie o predmetnej veci, čo súd zamietol

a rozhodol sa s otázkou vlastníctva vysporiadať ako s otázkou predbežnou, čo však podľa jeho mienky neurobil. V odvolaní široko rozoberá vec zo svojho pohľadu na absolútnu neplatnosť právnych úkonov prevodov práv k nehnuteľnosti z vlastníctva úpadcu a okrem rekapitulácie v spise založených dôkazov uvádza ďalšie, pričom ich delí na tie, ktoré pripájajú a také, ktoré si má zadovážiť súd za účelom ďalšieho dokazovania. Navrhuje tiež vypočutie svedkov.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok potvrdiť a žalovaného zaviazat' na náhradu trov odvolacieho konania.

Upozorňuje, že konkurz vo veci súd vyhlásil v roku 2004 žaloba bola podaná v roku 2004 a vo veci sa vedie viacero vylučovacích žalôb, ktoré doteraz žalovaný prehráva. Podľa neho súd 1. stupňa konal v súlade s ust. § 6 O.s.p., keď konal vo veci napriek všeobecnému ospravedlneniu žalovaného.

Vo veci samej rekapituluje, že sporný byt odkúpil v októbri 2002. Konkurz bol vyhlásený v septembri 2003 a žalovaný mal lehotu na prípadné popretie zmlúv, ktorými úpadca previedol nehnuteľnosti na iné spoločnosti, žalovaný však túto lehotu nevyužil. Uvádza, že sporný byt riadne zaplatil spoločnosti P. s.r.o., ktorá bola v katastri vedená ako vlastníč bytu a v katastri neboli žiadne obmedzenia týkajúce sa prevodu bytu.

Žalovaný sa odvolal aj proti uzneseniu Krajského súdu v B. zo dňa 16.07.2008 č.k. 9 Cbi 24/04-310, ktorým mu súd uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 39 420,-Sk a odvolávajúc sa na ust. § 4 ods. 2 písm. m/ a o/ ako aj § 4 ods. 3 zák.č. 71/1992 Zb. v platnom znení uvádza, že ako SKP je od poplatkovej povinnosti oslobodený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolania proti rozsudku i uzneseniu podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods.1 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu a vyjadrení účastníkov na odvolacom pojednávaní odvolací súd zistil, že Krajský súd v B. uznesením zo dňa 24.09.2003 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka S., M. B. a žalovaný ako ustanovený správca konkurznej podstaty zahrnul do jej súpisu aj nehnuteľnosť (byt s príslušenstvom) vedenú Katastrálnym úradom B., Správa katastra I. na LV č.X., kat. úz. K. súp. č. X.. Krajský súd v B. preto listom zo dňa 26.02.2004 v súlade s § 19 ods. 2 ZKV vyzval žalobcu, aby si uplatnil na súde svoje právo na vylúčenie veci zaradenej do súpisu proti správcovi konkurznej podstaty, čo žalobca urobil žalobou došlou na súd dňa 31.03.2004. V žalobe odvolávajúc sa na ust. § 6 ZKV tvrdí, že sporný byt nepatrí dlžníkovi v deň vyhlásenia konkurzu, ani počas konkurzu ho nenadobudol a nejedná sa ani o taký majetok, ktorým by dlžník zabezpečil svoj záväzok. Tvrdí, že tento byt netvorí majetok podliehajúci konkurzu a preto do súpisu nepatrí. Svoje vlastníctvo preukázal zápisom na liste vlastníctva.

Žalovaný spornú nehnuteľnosť zaradil do súpisu podstaty preto, lebo bola predmetom prevodu súboru nehnuteľností, nachádzajúcich sa v polyfunkčnom objekte postavenom na uliciach M., C., K.9, 11,13 zo S. na spoločnosť A. s.r.o. B. na základe zmlúv o postúpení práv a povinností zo dňa 27.03.2002 a 03.04.2002 v rozpore so zákonom na základe absolútne neplatného právneho úkonu, pričom absolútnu neplatnosť vidí v tom, že v zmysle § 39 Obč. zák. tento právny úkon svojím obsahom a účelom obchádza zákon a prieči sa dobrým mravom. Naplnenie § 39 Obč. zák. vidí v tom, že S. napriek tomu, že mala uzatvorenú zmluvu v zmysle § 269 ods.2 Obch. zák. s veriteľom P. a.s. a veriteľom spoločnosťou M. a.s. o tom, že všetky platby týkajúce sa Polyfunkčného objektu pôjdu na určený účet P., previedla tento objekt na spoločnosť A. s.r.o., ale táto spoločnosť za objekt nič nezaplatila, čo značí, že išlo o prevod obchádzajúci zákon a priečiaci sa dobrým mravom s úmyslom poškodiť veriteľov P. a M. a.s.

Pokiaľ ide o konanie o rozhodnutie veci v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu sa v rozsudku uvádza, že neúčast' na pojednávaní ospravedlnil len jeden z konateľov zastupujúcej právnickej osoby Advokátska kancelária K. s.r.o., a to bez preukázania tvrdenej zahraničnej cesty, pričom menom zastupujúcej právnickej osoby mohol žalovaného zastupovať ďalší z konateľov zapísaných v obchodnom registri. Odvolací súd sa s týmto postupom súdu I. stupňa i jeho odôvodnením plne stotožnil. Splnomocnenie sa týkalo právnickej osoby a právnická osoba splnomocnenie prijala.. Treba ešte dodať, že predvolanie na pojednávanie určené na deň 15.05.2008 prevzal právny zástupca žalovaného dňa 01.04.2008, ospravedlnenie neúčasti a žiadosť o odročenie pojednávania zaslal JUDr. K. súdu I. stupňa faxom dňa 13.5.2008. Pokiaľ odvolateľ namieta, že žalovaný, ktorého zastupuje by sa bol na pojednávaní zúčastnil, odvolací súd uvádza, že právny zástupca ospravedlnením zo dňa 13.05.2008 ospravedlnil aj neúčast' žalovaného a odvolateľovo vyjadrenie, ako by bol súd vyslovil pochybnosti o záujme zastúpeného zúčastniť sa na pojednávaní, je neopodstatnené. Účastník má právo, nie povinnosť sa zúčastniť pojednávania. V predmetnej právnej veci je žalovaným správca konkurznej podstaty, ktorý sa pojednávania mal zúčastniť. Správca konkurznej podstaty je ustanovený do funkcie v súlade s ust. § 8 ods. 1 ZKV a podľa § 8 ods. 2 ZKV je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou, na ktorú je školený a má osobitné skúšky a do ktorej patrí aj vedomosť podávať žaloby, zúčastňovať sa kvalifikovane na pojednávaniach bez ohľadu na to, či ide o súdne konanie kde je žalobcom alebo žalovaným a nie je potrebné ani účelné, aby sa dal zastupovať advokátom.

Správca konkurznej podstaty po ustanovení za správcu musí vychádzať z katastra, musí brať zápisy v katastri nehnuteľností ako záväzné, pokiaľ sa nepreukáže inak. Taktiež uzavreté zmluvy sú pre neho záväzné a platné. V prípade, že niektorú považuje za neplatnú, môže podať,

ak má naliehavý právny záujem, žalobu o neplatnosť zmluvy. V danom prípade správca konkurznej podstaty takúto žalobu nepodal, čiže zmluvy sú platné. Správca konkurznej podstaty taktiež nepreukázal opak pokiaľ ide o zápis v katastri. Stav nastal pred vyhlásením konkurzu a nikto ho nenapadol.

Odvolací súd sa stotožnil aj s rozhodnutím súdu I. stupňa vo veci samej aj s jeho odôvodnením. Aj tu je vyjadrenie odvolateľa „vyslovujúceho dôvodnú obavu, že súd vôbec nesledoval spravodlivé rozhodnutie vo veci a jeho postup bol výslovne účelový, vedený výlučne v prospech žalobcu“ neopodstatnené a predpojaté.

Odvolací súd konštatoval, že súd I. stupňa svoj výrok náležite, v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. aj odôvodnil.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti odvolania je, či súd I. stupňa pochybil, keď sa v rámci dokazovania nezaoberal otázkou platnosti resp. neplatnosti zmlúv medzi S. a A. s.r.o. Podľa názoru odvolacieho súdu, na základe vylučovacej žaloby nie je možné vysloviť záver o tom, kto je vlastníkom spornej veci, v danom prípade nehnuteľnosti označenej v žalobe, nakoľko otázka vlastníctva nemôže byť v takomto konaní riešená inak než ako otázka predbežná, a to aj za predpokladu, že má pre rozhodnutie sporu právny význam. V súpise konkurznej podstaty je totiž vec zadržaná správcom konkurznej podstaty, nie však podľa hmotného práva, ale na základe procesných predpisov a potrebná procesná ochrana je poskytovaná tým, že v prípade úspešnej žaloby by bola vec z konkurznej podstaty vylúčená a vrátená in natura na základe pokynu súdu, z čoho jednoznačne vyplýva, že ide o žalobu na plnenie a nie žalobu určovaciu. Preto nie je dôvod, aby sa odvolací súd zaoberal ďalšími dôkazmi, ktoré žalovaný navrhol v odvolaní.

Na základe tohto skutkového a právneho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Čo do odvolania žalovaného proti uzneseniu súdu I. stupňa zo dňa 16.07.2008 č.k. 9 Cbi 24/04-310, tiež nie je dôvodné.

Súd týmto uznesením vyrubil žalovanému – správcovi konkurznej podstaty súdny poplatok za podané odvolanie. Odvolateľova mienka, že je podľa § 4 ods. 2 písm. m/ a o/ v spojení s ust. § 4 ods. 3 zák.č. 71/1992Zb. oslobodený od súdneho poplatku spočíva na nesprávnej interpretácii a aplikácii cit. ust. Tieto ustanovenia oslobodzujú od platenia súdneho poplatku len navrhovateľa a navrhovateľom v tejto predmetnej veci aj v odvolacom konaní ostáva žalobca, aj keď odvolanie podal žalovaný.

Navyše, poznámka 3f/ pri ustanovení § 4 ods. 2 písm. m/ oslobodzujúcom od platenia súdneho poplatku správcu konkurznej podstaty sa odvoláva na zák.č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, na toto konanie sa však vzťahuje ust. zák. č. 328/1991 Zb.

Na tomto základe odvolací súd napadnuté uznesenie súdu I. stupňa ako vecne správne v súlade s § 219 O.s.p potvrdil.

Úspešnému žalobcovi vzniklo podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania Tieto predstavujú 2 právne úkony právne pomoci po 11 650,-Sk /prevzatie a účasť na pojednávaní/ a 2 x režijný paušál po 190,-Sk. Odvolací súd žalobcovi ich náhradu žalovaným priznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V B. 15. októbra 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.

